

SAOPŠTENJE ZA JAVNOST

Viši sud potvrdio:

CKB banka povrijedila kolektivna prava potrošača u Crnoj Gori

Podgorica, 9. 11. 2021. godine – Viši sud u Podgorici odbio je kao neosnovanu žalbu Crnogorske komercijalne banke AD Podgorica (CKB banka) i donio presudu kojom je utvrđeno da je CKB banka povrijedila čl. 23. st. 2 Zakona o potrošačkim kreditima, čime je ujedno povrijedila kolektivna prava potrošača u Crnoj Gori.

U presudi donijetoj 20. oktobra 2021. godine, Viši sud je potvrdio prvostepenu presudu Osnovnog suda (od 14. januara 2021. god.) i u svom obrazloženju, između ostalog, naveo sljedeće:

*“Utvrdjuje se da je tužena povrijedila čl. 23. st. 2 Zakona o potrošačkim kreditima određujući naknadu za prijevremnu otplatu kredita u iznosima od 1%, odnosno 0,5% iznosa kredita koji se prijevremeno otplaćuje, čime je ujedno povrijedila kolektivna prava potrošača. **Zabranjuje se tuženoj da u ugovorima koje nudi potrošačima određuje naknadu za prijevremenu otplatu kredita u procentima, zavisno od iznosa kredita, odnosno od iznosa kredita koji se prijevremeno otplaćuje u roku od 15 dana od pravosnažnosti presude. Tuženoj se zabranjuje takvo ili slično postupanje ubuduće**”.*

Podsjećamo, tužbu protiv CKB banke podnio je u januaru 2020. godine Centar za zaštitu potrošača – CEZAP, preko advokata dr Miloša Vukčevića, punomoćnika CEZAP-a. Na presudu Osnovnog suda po ovom predmetu, donijetu u korist CEZAP-a, CKB banka je 15. februara podnijela žalbu Višem sudu. Provjerom pravilnosti i zakonitosti prvostepene presude, Viši sud je utvrdio da je žalbeni zahtjev CKB banke neosnovan zbog čega je odbio da preinači odluku Osnovnog suda.

Presuda Višeg suda je prva pravosnažna presuda koja je u Crnoj Gori **donijeta po tužbi za zaštitu kolektivnih interesa potrošača**. Osim što je **važna za široki krug potrošača**, postojećih i svih budućih **klijenata CKB banke** (ali, **posredno i drugih banaka u Crnoj Gori koje primjenjuju istu praksu**), po riječima dr Miloša Vukčevića, punomoćnika CEZAP-a, ova presuda je **značajna i s aspekta EU pregovora Crne Gore** jer potvrđuje spremnost crnogorskog pravosudja da tumači zakonodavstvo u skladu sa pravnom tekovinom EU i presudama Suda pravde EU, te time direktno doprinosi procesu privremenog zatvaranja pregovaračkog Poglavlja 28: Zaštita potrošača i zdravlja.

U obrazloženju presude, Viši sud je potvrdio činjenice iz presude Osnovnog suda, po kojima je CKB banka narušila kolektivne interese i prava potrošača (postojećih i potencijalnih klijenata) time što naknadu za prijevremenu otplatu kredita koje nudi potrošačima uvijek naplaćuje u maksimalnom iznosu od 1%, odnosno 0,5% (što je je utvrđeno iz Liste uslova za kredite fizičkih lica CKB-a, pravosnažne od 12.11.2018. god). Takvo postupanje CKB banke u suprotnosti je sa članom 23. st. 2 Zakona o

potrošačkim kreditima koji propisuje da ova naknada mora biti pravedna i objektivna i mora biti jednaka opravdanim troškovima koje ova banka ima u vezi sa prijevremenom otplatom kredita.

Takođe, Viši sud je zaključio da je CKB banka postupala i suprotno odredbi člana 23 st. 3 i 4 Zakona o potrošačkim kreditima, u smislu da je ugovarala maksimalan iznos naknade, a da tome nije prethodilo utvrđenje pravedne i objektivne naknade opravdanih troškova neposredno povezanih sa prijevremenom otplatom kredita. Sud je naveo da to što je neko lice otplatilo veći iznos kredita ne može biti "sankcionisano" isplatom veće nadoknade u slučaju prijevremene otplate kredita, jer nije riječ o docnji niti o neispunjenju ugovornih obaveza. Konačno, Viši sud je u obrazloženju presude podsjetio da je navedenom odredbom Zakona o potrošačkim kreditima propisan maksimalan iznos naknade (kako bi se potrošači zaštitili od eventualnih zloupotreba) koji kreditoru tj. banci treba da posluži kao odrednica do koje je dozvoljeno ugovarati predmetnu naknadu, što CKB banka nije primijenila već je u svakom konkretnom slučaju ugovarala maksimalan iznos iste i na taj način dovela u nepovoljniji položaj potrošače koji su otplaćivali veći iznos kredita.

Prema presudi, ovakvo postupanje CKB banke je u suprotnosti kako sa Zakonom o potrošačkim kreditima, tako i sa Direktivom 2008/48/EZ o ugovorima o potrošačkim kreditima i praksom iz slučajeva koji su se vodili pred Sudom pravde EU.